

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa edacției și acestea nu se înapoiază.

Episodice nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate, Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

— Apare în fiecare Joi. —

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Frumosul, Urîtul, Binele și Rêul.

Iată cele patru lucruri, pentru sau contra cărora muncește fiecare om de la naștere până la moarte.

Binele îl vedem totdeauna în dosul frumosului și rêuul în dosul urîtului.

Cea mai eclatantă dovadă despre aceasta e proverbul popular, care zice: »decât cu uritu în casă, mai bine cu boala în oase«.

Să punem odată rêuul alături cu frumosul și binele cu urîtul. Aceste două contraverse, pe cari omenirea vrea să le despartă dacă se poate, constituiesc baza întregii ei morale. Noi voim cu ori-ce preț să avem cu frumosul și binele și să lăsăm rêuul urîtului. Dar' natura a vrut cu totul altfel.

La ce ar mai fi bună aparența urîtă, dacă n'ar ascunde în multe cazuri germeii binelui?

Să luăm un obiect concret, omul.

Un om urît (la aparență) ar trebui să se omoare pe sine, îndată ce ar ajunge la cunoștința impresiunii ce o face asupra altora. Dar' fiindcă interiorul seu bun și intențiunea bună de a se impune cu timpul prin calitățile sale eminente, încet-încet și când privește în oglindă și vede mai mult interiorul seu nobil, decât fața anormală, trece peste acest scrupul, în realitate neînsemnat, și-și urmează drumul înainte, căci la urma-urmelor frumuseța trece ca o nălucă, să risipește ca un nor alb de vară în razele descompunătoare ale soarelui, ear' fapta bună durează mai mult decât numele, căci acela după sute și mii de ani se spală și se surpă până ce dispăre, pe când fapta bună în același grad crește înaintea generațiilor următoare.

De multe-ori un om frumos suferă amar din cauza asta și la bătrânețe rêu-

mâne părăsit de toată lumea, tocmai când ar avea nevoie de sprigin, pe când celui urît i-se aduc ovațiuni și laude sincere și neregretind viața așteaptă moartea cu mai multă mândrie decât frică. —

Am zis că aceste două contraverse constituiesc baza întregii morale a omenirii. Asta se întâmplă cu deosebire când cineva își concentrează toate puterile spre părechea cea dintâiu: frumosul și rêuul.

După frumos umblăm în tot cazul și suntem în stare a face chiar și lucruri rele, pentru a delătura pedecile ce ne despart de el. A face însă cuiva rêu numai pentru-ca să dobândim un bine pentru sufletelul nostru, este cea mai imorală faptă din lume.

Și oare ce este această frumuseță, de vedem atâția oameni alergând val-virtej după ea, ca copiii după o mămuță dresată?

Pentru oamenii, cari nu au nici o gândire, frumuseța e totul, e fericirea, pe când în realitate ea nu este decât o nălucire, care adese-ori ni-se înfățișează într'un mod cu mult mai înspăimântător decât urîtul; căci un om, care e aproape să se înecă și e scăpat de moartea sigură printr'o ființă urîtă, aceasta i-se înfățișează sub formă de înger. —

Oamenii gânditori știu, că frumuseța nu este altceva, decât o scoarță ca toate scoarțele.

În lumea morală deci ea nu joacă absolut nici un rol, decât numai atunci, când e împărecheată cu binele.

Dacă în dosul unui om frumos se ascunde rêuul, acel om nu e băgat în seamă de semenii sei cu judecată dreaptă, și dacă în dosul unui om urît se ascunde binele, acel om e preamărit de toți ceilalți încunjoară. —

Atât frumuseța cât și urîtul sunt

niște factori, cari nu schimbă întru nimic valoarea unui om.

Să nu ne gândim prin urmare nici odată la exteriorul unui om, când intrăm în contact cu el și mai puțin să ținem socoteală de înfățișarea lui, când vrem să cântărim valoarea.

Durere însă, că astăzi cei mai mulți dintre noi nesocotesc aceste lucruri, și chiar în cele mai delicate chestiuni sociale și politice, unde se cere mai multă prudență și unde sunt în joc interese vitale personale și generale, ei desvoaltă cea mai puțină atențiune și-și aruncă încrederea în indivizi seducători în exterior, dar' grozav de rêuțacioși în interior.

Igiena laptelui.

Îngrijirea și întreținerea vacilor.

Cu singura selecțiune de vaci bogate în lapte și chiar cu importarea de vaci de rasă străină aleasă, nu ne putem asigura o producțiune însemnată de lapte, dacă nu punem vacile în condițiuni cu totul igienice, dacă nu le adăpostim la vreme rea în grajduri să nătoase, dacă nu le ținem în curățenie perfectă, dacă nu le hrănim bine, cu un cuvânt dacă nu le dăm acele îngrijiri, cari li-se dau în țările unde se cultivă cu succes industria laptelui. C. Freytag și N. Filip cred, că vacile noastre, când vor fi mai bine hrănite, ținute iarna în grajduri calde, când nu vor fi supuse prea tinere la muncă, vor da lapte mai abundent decât astăzi. (C. Freytag, *Regatul Român din punctul de vedere al agriculturii sale*, București 1899. N. Filip, *Les animaux domestiques de la Roumaine*, Bucarest 1900). Dacă voim să ne asigurăm progeneriunea de vaci bune cu lapte, trebuie ca o bună parte din lapte să o destinăm pentru hrana vițelilor, căci în cazul contrar vițelii degenerază și se prăpădesc; se pot însă hrăni vițelii și cu lapte de oaie, care este mai efitin.

Igiena laptelui, în sensul mai strict al cuvântului, începe în grajd, cu igiena

grajdului, a vacii, a tot ce înconjoară și cu curățenia scrupuloasă a personalului lăptăriei.

In incinta expozițiunii dela Hamburg au fost construite grajduri moderne în natură, au funcționat cu populațiunea lor animală și cu personalul de servicii, au mai fost reprezentate și prin modele, deseme și fotografii, grajduri vaste de vite, înalte, luminoase, bine aerate, pe jos cimentate, canalizate, alimentate înăuntrul lor cu apă, pentru a se demonstra necesitatea unei locuințe igienice pentru vacă. Unii vizitatori ai expozițiunii au făcut excursiuni și mai depărtate, pentru ca să vadă diferite lăptării mari și mici. Țărani din centrul și din occidentul Europei, deși nu posedă grajduri model ca cele presintate la expozițiuni, adăpostesc bine vitele lor, de vreme ce noi mai suntem în această privință înapoiți. Se găsesc în Regatul Român ici colea grajduri de vite confortabile, de construcțiune modernă, întreținute într'o stare de curățenie perfectă, care nu este inferioară instalațiunii și întreținerii grajdurilor cari au paradat ca modele la expozițiune; moșii Domniei Coroanei posedă grajduri spațioase, înalte, solid zidite, pe jos cimentate, canalizate, alimentate înăuntru cu apă; asemenea au grajduri mai moderne, unele așezăminte ale statului, școlile de agricultură, fermele model, apoi unii proprietari de moșii și de lăptării mari; ca model de grajduri calde, spațioase, construite din bârne de lemn, canalizate și alimentate cu apă, pot servi cele ale moșiei și lăptăriei Broșteni în munții din județul Suceava, proprietatea M. S. Regelui. Mai găsim mai adese-ori în județele de munte câte un grajd modest dar' bunicel din lemne cioplite. Majoritatea proprietarilor de moșii nu le înzestreaază cu clădirile necesare pentru exploatarea rațională, dacă posedă vite, ele sunt în general rêu adăpostite; lângă fabricile de alcool se îngrășe sutimi de vite în niște grajduri primitive, care cu gunoarele și cu scurgerile lor infectă satul învecinat și apa lui curgătoare.

FOIȘOARA

„BOBOCEII...”

De s'a vorbit de-o Cosinzeană:
Făt-Frumos că i-a fost mire —
Toate-au fost povesti din peană
Născocind faptul din sire...
Dar' c'a fost cândva o fată
Cu aievea sorioară
Ș'un fecior din lumea dată —
Să va crede fără doară...

Și-apoi că ea i-a fost lui dragă:
Chip de înger fiind fata —
Lumea toate 'n seamă bagă
Și la vorbă iute-i gata;
Căci slugind, lor bucuria
Cu năcazul pe odată
Să 'mbiau, plătind simbria:
Dragostea lor prea curată...

Și cât trecea vreme mai multă
Ș'aprindea 'n ei tot mai tare
Dor de-a să vedea ce-ascultă
Vraja inimii 'n răbdare...
Și pe'ncet din pitulate,
Pe furiș — cu ziua mare
Au ajuns la sărutate,
Învechind prima 'ncercare.

Lăsând să 'ncete — apoi pocniul
Buzelor de miere supte,
Ei își alungau urîtul
Din obraz — cu roze rupte;
Și 'n ochi steliți la despărțire
Își scâldau în farmec taina:
El un soare la sfințire,
Dându-i lunei din ceriu — haina...

Așa-i știa pe ei tot satul,
Și-i priviau cu îndrăgire,
Căci de-alungul și de-alatul
Nu erau ca ei de-o fire:
Și la stat și la umblare
Și la vorbă cum se cade;
Mai aveau și o purtare,
Omului frumos ce-i șade...

Și-apoi credința să 'ntărească,
La altar făgăduințe
Au legat să se iubiască
Ca doi soți — într'o ființă...
Eară ceriul cu 'ndurare
Prunci le-a dat doi spre 'ngrijire
Și prin vremei cu 'mbelșugare
Ș'altele spre 'ndestulire.

Și-au trecut un șir de nunte
Ca și-a lor cu multă larmă,
Dar' de-odat'-s'aud vești crunte:
Oastei că s'a dat alarmă...!
Lumea 'ntreagă stă pe gânduri,
Mamele își plâng feciorii
C'a 'nceput să-i stringă 'n rënduri,
Poruncind stăpânitorii.

Și-ori cât e țeara de jelită —
Omu-și are-a sa 'ngrijire:
Datorința-i prea cumplită,
Căci doar' merge la peire...
Tot așa și 'Boboceii',
Lor cum le zicea tot natul
Stau pe griji deodată cum mieii
Ce pierd turma cu jucatul...

Eu astăzi dragă pentru țeară
Am să merg pe câmp de luptă,
Și să poate c'asta seară
De-a 'ntilnirii e 'n veci ruptă,
Dar' plecând Tu pentru mine
Roagă pe Cel stânt și tare:
Ceriul să m-'i însenine
De furtuni și desperare...!

Atât el poate să-i mai spună,
Căci suspinele-l înecă
Și-ori ce vorbă cât de bună,
Stoarsă 'n umed, pare seacă;
Dar' înțeles e cu mulțimea
Stropilor ce-i curg pe față
Și-i fac dungă cu usturimea
Durerilor ce se răsfață...

În brațe-și ține petrecută
Dintre femei — pe-a sa crăiasă,
Care 'n adânc leșin pierdută —
Cu firea-i atunci aleasă
Când alaiul plin de răcnet
Al celor duși fără urmă
Încetat-a ca ș'un trăznet,
Ce frumoasa zi o curmă...

Târziu trezit-i ea din visuri,
Cu tăciunii ei de plete
Ce 'n resfir de-atâtea chinuri
I-i ating fața cu pete
Din părțile udate
Ce au curs de lacrimi pline
Și-au lăsat câțva uscate
Alții lungi s'o re'nsenine...

Țăranul adăpostește obicnuit vitele sale în coșare primitive în sălașe ori șoproane, în care vitele sunt culcate pe gunoai premenite de rare ori, câte odată el le ține și iarna în ocoale desvelite, unde sunt expuse la intemperii. Coșarul este construit din nuele impletite, lipite cu pământ, cu tavanul jos, lipsit de fereastră, întunecos și friguros, căci n'are pod, afară dacă este așezat sub pătulul de porumb. Obicnuit coșarele sunt rău întreținute, nu se lipesc din nou îndată după ce s'a desfăcut lutul cu care sunt umplute interstițiile gardului de nuele, și atunci vântul bate prin coșar. Vaca cu lapte, ținută și hrănită în grajd ori în coșar, trebuie să se scoată neapărat în toate zilele la aer curat cel puțin pentru 1—2 ore, ear' în timpul verei să fie toată ziua lăsată în aerul liber. Vaca are trebuință de apă curată, găsim în țară multe sate, unde oamenii și vitele lor n'au apă de ajuns, unde femeile aduc apa din depărtare cu hărdăul pentru trebuința casei, ear' vitele le duc departe pentru a le adăpa. În asemenea condițiuni obicnuit vaca nu este ținută curat și nici de ajuns adăpată, pentru ca să dea lapte bun și deajuns.

Oile sunt și mai rău ținute decât vacile, adese-ori ele sunt apărate contra viscolului și viforului numai printr'un simplu paravan de scânduri. Stănele sunt de construcție primitivă la gard, nelipite, ori de bărne sau de scânduri nelipite, depărtate de ape curgătoare și de izvoare.

Comitetul expoziției din Hamburg a publicat un premiu, pentru modul cel mai potrivit de desinfecția grajdurilor în cas de boală a vitelor, mod care să nu vatăme vitele și să nu modifice gustul și mirosul laptelui. Ni se pare inutil a se mai căuta pentru acest scop un desinfecțant nou, mai bun decât laptele de var (1 parte var nestins la 5 părți apă) care este la noi întrebuințat.

În țările Scandinave, în Olanda, în mare parte a Germaniei, întreținerea și curățenia grajdurilor de vite, mai ales de vaci, sunt exemplare, așternutul lor este curat, vitele și în special vacile sunt zilnic curățate cu țesala și cu peria și spălate, gunoiul scos de 2 ori pe zi. La noi se dă o asemenea îngrijire vacilor din lăptăriile mai mari, și numai cu încetul țăranul se deprinde a țesala vitele din când în când, a premeni mai regulat așternutul vacilor, pentru ca ugerul lor să nu înoate în murdărie; majoritatea țărănilor curăță grajdul de mai rare ori, afară de casurile isolate, când exemplul ce au neconținut înaintea ochilor îi convinge de necesitatea curățeniei grajdului și a vacii, de folosul țesalei și al periei. După ce fiul țăranului va învăța în școala elementară de agricultură modul cum trebuie să îngrijească

vaca, se va schimba în bine starea actuală a ținerii ei.

Este natural că numai vaca bine hrănită poate produce lapte de ajuns, că mica întindere a terenurilor de pășune, reaua lor calitate, insuficiența rarelor culturi de nutrețuri artificiale, contribuie pentru ca vaca țăranului să-i dea puțin lapte, cu excepția unor săteni din vecinătatea orașelor mari, unde ei vând laptele cu bun preț. G. Maior scrie în *Economia rurală*, că din cauza lipsei de nutreț, obicnuit vacile ce sunt să fete, când es în primăvară sunt atât de slabe încât dacă și fată, abia au laptele necesar pentru alăptarea vițelului lor, așa încât numai pe la Rusalii, dacă au ceva lapte mai mult, se poată mulge și țăranul ceva lapte dela ele, ear' după se cere înțarcă îndată, căci le seacă laptele din cauza secetei și a lipsei de hrană. De aceea prin satele noastre nu se găsește vara și iarna lapte dulce, care e o raritate.

Mulgerea vacilor.

Mulgerea vacilor este o manipulație importantă, pentru care se cere oare-care inteligență și pricepere, mai ales vâcarii, vâcăresele, femeile de casă însărcinate cu această lucrare într'o lăptărie, trebuie să posedă noțiunile și disciplina necesară pentru îndeplinirea ei regulată și corectă; să fie din firea lor blânzi, să nu trateze vacile cu brutalitate, căci și vaca este simțitoare pentru modul cum este tratată, și ori-ce nemulțumire a ei trage după sine împuținarea secrețiunii de lapte. În țările scandinave și în Schleswig-Holstein există pe lângă numeroase școale de lăptărie, cursuri practice pentru formarea de vâcarii și vâcărese însărcinați cu mulgerea.

Prima condiție de împlinit la mulgere este curățenia cea mai scrupuloasă. Dacă dela început laptele n'a fost muls, cules și păstrat în mod aseptice, atunci toate procedurile ulterioare pentru îndreptarea lui rămân zadarnice; dacă fierbent ori sterilisăm un lapte murdar, nu-i mai restituim calitățile laptelui curat, natural. Vaca se mulge la pășune, în aerul liber, sau în grajd, este necesar ca atmosfera grajdului să fie curată, pentru ca să nu cadă în lapte materiile suspendate în aer, ca vaca să fie curată, pentru ca la mișcarea ei să nu se scuture în lapte necurățiile lipite de corpul ei.

La expoziția din Hamburg au fost reproduse și puse în practică construcțiile ce se dau persoanelor însărcinate cu mulgerea vacilor în Danemarca, Suedia și Schleswig-Holstein. În toate dimineașele, după ce vacile au fost țesalate și șterse cu peria, li se spală pântecile și ugerul cu apă curată. Vacile se mulg de 2-ori pe zi, în toate zilele la aceeași oră și în aceeași ordine. Cu o jumătate oră înaintea mulgerii

vaca se mai curăță pe pântec și uger cu o perie moale, și în timpul mulgerii nu i-se dă nutreț, pentru ca să nu între praf în lapte. Imediat înaintea mulgerii, persoanele însărcinate cu ea își spală mâinile și ante-brățele până la cot, își curăță unghiile, pun peste vestimintele lor bluze curate și se încălță cu încălțăminte specială, obicnuit de lemn, spală din nou ugerul vacii cu o cârpă curată mușată în apă, își șterg mâinile ca să fie uscate și se așează lângă vacă pe un scaunel. La mulgere se apucă câte una din țate cu mâna, se apasă puțin asupra țitelor, presiunea trebuie să fie dulce, nu forte, dar' se golească ugerul cu desăvârșire, căci laptele care se stoarce cel din urmă este cel mai bogat în unt, și presiunea prelungită până la esirea din țată a celei din urmă picături de lapte stimulează circulația sângelui în glandele producătoare de lapte și mărește dar' secrețiunea lui. Metoda de mulgere cea mai întrebuințată astăzi este cea a lui Hegelund, la care se imitează natura, modul de sugere al vițelului; această metodă a fost descrisă și la noi de V. S. Moga în „*Albina*“ din 4 Maiu 1903. N. Filip reproduce părerea lui Cornevin, că rasele primitive dau puțin lapte, fiindcă gimnastica funcțională a mamelelor a fost neglijată. La noi cele mai multe vaci, nefiind supuse la mulgere periodică, nu dau mai mult lapte decât cantitatea strict necesară pentru vițel.

La expoziția din Hamburg s'au văzut și mașini pentru mulgerea automată, care însă, după părerea oamenilor competenți, nu sunt practice. Am văzut cum mulgătorii germani de ambe sexe mângăiau vacile la începutul mulgerii și după terminarea mulgerii, le cântau în timpul acestei operațiuni, se putea constata că există simpatie reciprocă între vacă și vâcăreasă, că vaca este simțitoare pentru manifestațiunile de dragoste.

Dacă animalul este ținut curat, dacă ugerul a fost bine curățat înaintea mulgerii, laptele care se scurge din ele este curat, aseptice, nu însă tocmai în sensul pe care bagteoriologii îl dau acestui cuvânt. Unele bacterii se pot sui în orificiile glandelor mamelare, astfel primele picături de lapte muls pot conține microorganisme și din această cauză în lăptăriile bine conduse, se separă într'un vas osebuit mica cantitate de lapte stoarsă din țite la începutul mulgerii, nu se dă în comerț și se întrebuințează pentru hrana vițelilor.

Vasele în care se mulge, adună și se păstrează laptele, trebuie să fie cu desăvârșire aseptice, cea mai mică urmă de lapte care după golirea vasului a rămas în el, devine un câmp de cultură pentru microorganismele care strică laptele. Vasele pot fi de lemn, de fer imbrăcat cu cositor ori cu un smalț insolubil, de pământ ars, bine smălțuit,

de sticlă; ele se spală și se desinfecță în diferite moduri: se moaie în basine cu apă, se freacă cu peria, se clătesc cu apă fierbinte, cu lapte de calce, cu soluțiuni slabe de sodă, se umple cu aburi fierbinți de apă; un singur mod de curățire nu este totdeauna suficient și pe lângă curățirea mecanică cu peria, trebuie să mai sterilisăm interiorul vaselor. La Hamburg au fost expuse mașini rotătoare cu perii, puse în mișcare prin vapori ori prin motori dinamo electrice, pentru curățirea vaselor și a sticlelor. La lăptăria Periş de pe Domeniul Coroanei, am văzut întrebuințându-se metoda de curățire combinată, de care se servă multe lăptării mari străine, înzestrate cu generatori de vapori fierbinți de apă; după curățirea cu peria și spălarea cu soluțiune de sodă, vasele se clătesc cu apă curată, se întorc cu fundul în sus, se introduc în ele vapori fierbinți de apă și apoi nu se șterg, căci cu cârpele s'ar mai putea introduce în ele materii străine, și până la noua întrebuințare vasele rămân așezate cu fundul în sus, ear' imediat înainte de a se turna din nou lapte în ele, sunt clătite cu apă curată. La lăptăria dela Breaza, care dispune de cazane de vapori dela moară, vasele se sterilisează asemenea cu vapori fierbinți. În lipsă de vapori vasele trebuie să se curețe neapărat prin metode combinate, mecanică și chimică, prin frecarea cu peria și prin opărirea cu soluțiune fierbinte de sodă și apoi prin spălarea cu apă curată. Pe alocurea soda este înlocuită prin lapte de calce. Se înțelege că apa care servă pentru spălarea vaselor trebuie să fie foarte curată, căci în cazul contrar microorganismele din apă s'ar înmulți repede în lapte, care este una din substanțele cele mai supuse la fermentare.

(* J. S. C. A. *)

Dr. I. Felix,
Membru Academiilor.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu“

La fondurile „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ s'au mai făcut următoarele dăruiri:

Neconsolații părinți George Ittu, paroh în vale și Ana Ittu n. Stirmin și frățiorul Aurel Ioan, în nemărginita lor durere dăruiesc întru veșnica odihnă a sufletului răposatului lor fiu respective frate Octavian G. Ittu, fost școlar în clasa III. normală a școlii ev. luth. din Sibiu, anume fondului „Daruri de Căciun sâracilor noștri“, fondului „Masa învățăceilor meseriașilor“, fondului „Veduvelor și orfanilor meseriașilor“ și fondului de 20 bani, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, fiecărui câte 5 cor. = 20 cor.

La acest din urmă au mai dăruit profesorul seminarial Nicolae Vătășan 10 cor., Traian Petrișor, nou hironot paroh în Gușterița și soția sa Livia n. Balaban; nou hironotul paroh George Vasu din Voila și

Ear' la războiu își toarce timpul
Tortu 'n clipe cu grăbire,
Zilele cruciș trec șirul
Ițelor din trest ca fire;
Săptămânile gătate
Din fuior cresc până 'n vremuri,
Căci doar' tot mai îndesate
Să nvrtesc lunile 'n ghemuri...

Și lacrimând ascultă țeară
Dela oști știrea ce vine,
Cei-ce-ascultă sunt ca ceara,
Căci de moarte-i, nu de bine:
Toamna câtă frunză pică, —
Toți atâți voinici pământul
Il îngrașă fără frică, —
Cine-s oare — știe-i Sfântul...!

Uscată 'n patimi ia venitul
Îngrijirilor de soarte,
Că 'n durerea ei iubitul
Să-i ajute s'o supoarte
Nu mai poate, ear' credința,
Că-l va mai vedea odată,
E deșeartă 'n suferința
C'a perit, ear' ea-i uitată.

Dar' prin amar tot omul trece
Când el dă de vre-o 'ncercare;
Mulți îl iau cu mult mai rece
Că să afle ușurare...!
Domnul îi dă ei putere,
Căci nădejdea 'n El și-a pus-o
Să-i aline-a sa durere
Pe care la toți a spus-o:

„O! Doamnel care ști păcatul
Tuturor din stăpânirea
Ta, eu Ți-am călcat lăcașul
Să-Ți aduc și eu mărirea,
De-osândiri în veci cuprinsă;
Cu-a mea față 'ngălbenită;
Cu-al meu rău... pară aprinsă
Ce-arde 'n pieptu-mi — năbușită...“

Din tot ce 'n lumea răsplătită
Cu probările-Ți prea sfinte
Ai lăsat mai nescutită —
Sunt și eu care 'n nainte
Pe pământ aflat-am totul,
Când de drag ca și vrăjtită
Chiar credeam că eu și soțul
Facem lumea ispitită...!

E dus acum prin țeri străine
Piept să dea cu dușmanul.
Il aștept, dar' nu mai vine,
Poate că-i și mort sermanul...!
Par' că-l știu într'o grămadă
De-ologii ce milă 'mploară,
Moartea cum nu vrea să-l vadă,
Să-l iee să nu-l mai doară...!

Departa de-a fi zărit plumbul
Cum își sapă 'n sbor mormânturi,
Imi închipui greumântul
Vrafului clădit din rânduri,
Ce vieți de jumătate
Sub poveri de-atâtea trupuri
Abia 'ngroapă răsuflata,
Cum striviți pier șierpii 'n drumuri...!

Lumini și rugăciuni de-arëndul
Ți-am adus! dar câte toate
Nu Ți-am mai jertfit cu gândul:
Că-Ți aduc precum să poatel...
Sufletu-mi deci îl pătrunde,
Sbuciumat de-atâtea rele. —
Și din taina ce-l ascunde
Adă-mi soțul — pentru el...!

Doi ani în sborul lor trecură
De când a rămas pustie,
Ochii teama că-și văzură:
Soțul ei în bătălie;
Lumea ear' redeșteptată
Dup'o zi de vijelie,
Numai ea de tot uitată
De noroc și veselie...

Căci de mult re'ntorși ostașii
De pe câmpuri sângerate,
Pace pus-au cu pizmașii
Și-au făcut toate uitate.
Vremea 'n cursul ei răcite
Arsăturile 'nfocate
Din cei ochi unde stropise:
Jalea morții nevisate...

Să pregătesc de sârbătoare;
Satu 'ntreg cu mic și mare,
Rugăciuni mănuitoare
Zice-vor de „Înălțare“
Măne 'n zori când slujbă sfântă
În biserică să face
Și părintele le cântă,
De la inimă le zace...

sofia sa Elvira n. Sghimbea; Dr. I. Dobre, profesor și funcț. consist.; Il. Gonța, nou hirotonit paroch în Țințari și soția sa Silvia n. Romanul, Aron Mețianu, paroch în Nocrih și soția sa Maria n. Micu, fiecare câte 1 cor.; Ioan Silaghi, nou hirotonit paroch în Idicel și soția sa Emilia n. Nicolescu, 2 cor.; Ilie Simțion, sodal pantofar și d-șoara Anna Wagner, ambii 40 bani; Ioan Nicolau, inv. (Avrig), drept implorare a binecuvântării cerești asupra familiei sal, 1 cor.; elevii cursului III. teologic ai seminarului Andreian: Octavian Andreiu, Moise Balea, Alex. Borda, Vasile Buta, Nicolai Cerbicean, Nicolae Chicomban, Nicolae Constantin, Romul Constantinescu, Ioan Ganea, Ioan Andreu, Alexiu Latiș, Zăharie Manu, Pompeiu Morușca, Ilation Plotogea și Ioan Beigheș, cum și următorii elevi ai cursului I: Traian Alhim, Oct. Costea, Stefan Hărăguș, Laurentiu Maxim, Iosif Nicoară, Vasile Păltinean și Victor Slăvescu, fiecare câte 20 bani, dl notar Ioan Florian din Lz, 5 cor. (Constatăm în același timp, că publicarea numelui dlui Florian între dăruitorii din Rêhău cu 10 bani, s'a făcut o eroare regretabilă); dl notar Alexandru Neagoe, soția sa Elena și soțoara sa Matilda, dela toți 1 cor.; George Barbat, notar subtitul (Poiana), 40 bani; Ioan Roman, paroch (Tălmăcet) și soția sa Iustina și cumnată sa văduva Maria German (Mohu), toți 1 cor. Victor Tordășianu 10 bani.

La fondul »Masa Invățaceilor« au dăruit la inițiativa parochului Ioan Alexandru din Ilimbav, membrii sinodului protopresbiteral electoral al tractului Agnita, întruniți la alegere de protopresbiter, cor. 13.30; ear' la fondul »Daruri de Carciun«, secretarul consist. Dr. George Proca, scăpând de o nenorocire, 3 cor. și restauratorul Iosif Barbu, crucerii din »Cute«, cor. 8.30.

Povețe.

Mijloc de a alege unt bun și mult. La 1/2 oca de smântână pune 1 dram piatră acă bine pisată și 1/2 oca lapte acru de vacă, mestecate bine, încălzeste apoi la foc și după ce s'a răcit, alege unt. Astfel vei scoate până în 10 minute un unt bun, dară și mai mult. —

Ca să ouă găinele anul întreg. Să se deie găinilor ca mâncare, coaja de semință de in umestecată cu țărițe de grâu și cu făină de ghindă, muiete în apă și facute aluat. —

Cartofii degerați sau cei încolțiți. Dacă s'au stricat cartofii aruncați-i, nu-i dați nici la vaci, nici la porci. Nu este adevărat, că prin fierbere cartofii încolțiți nu mai sunt vătămător pentru animale. Cojile de cartofi încolțiți și cartofii încolțiți au o otrăvă într'unși numită solanină, care ucide sau îmbolnăvește greu animalele. Prin fierbere solanina nu dispare. Este adevărat, că cartofii fierți sunt mai hrănitori decât cei cruzi, dar' cu condiția de-a nu fi nici degerați, nici încolțiți.

Contra limbricilor. Să se fiarbă puțin usturoi în lapte și să se bea un pahar din acest lapte înainte de culcare. Aceasta e un mijloc simplu, dar' un leac foarte bun contra limbricilor.

Teatru român în Sebeșul-săsesc.

Sâmbătă în 26 Noemvrie st. n. 1904 dă bușierul »Societății fondului de teatru român ZACHARIE BÂRSAN, o reprezentație teatrală în sala cea mare dela Hotelul »Leul de aur« din Sebeșul-săsesc.

Program:
 — JEAN-MARIE —
 dramă într'un act de **

Persoanele:
 Jean-Marie Zacharie Bârsan
 Teresa Mărioara Muntean
 Joel * * *

DECLAMAȚII.

— BACALAUREATA —
 comedie într'un act,
 localisată din franuzește de N. Tincu.

Persoanele:
 Sterie Zacharie Bârsan
 Agripina Mărioara Muntean
 Ioan Ambrosiu Tătaru

Inceputul la 7 1/2 ore seara.

Prețul de intrare: Locul I. de persoană 1 cor. 50 bani, locul II. 1 cor. 20 bani, loc de stat 1 cor. Galerie 60 bani. Signii de dans 40 bani.

Venitul se adauge fondului văduvelor și orfanilor de meseriași.

Biletele sunt numerisate și se află spre vânzare în prăvălia dlui V. S. Băduș, sara la cassă.

După producțiune dans!

NOUȚĂȚI

— Adunarea generală anuală a „Universității săsești“ e convocată la Sibiu pe 5 Decembrie n. a. e.

De câți-va ani n'am ctit nimic despre cele-ce se întâmplă acolo, așa se vede că lucrurile merg toate neted și toți se împărțesc de binefacere ce aceasta corporațiune imparte an de an, ori apoi deputații români de până acum au fost mulțumiți cu hotărârile acelea.

Așreptăm, că dl deputat din nou ales Dr. Aurel Vlad va relua firul vechiu a pretenșiunilor românești și va exopera noi dotațiuni pe seama culturii române.

Decorare întirziată. Cetirăm în zilele aceste că notarul cercului Zam, comitatul Hunedoara, Demetrie Lăcătuș, a fost decorat pentru serviciul de 40 ani cu »crucă de argint cu coroană«. — Decorarea acestui bun și jelos notar a sosit însă cu mult prea târziu, pentru că a murit deja înainte cu aproape jumătate an. — De bucuria acestei distingeri va avea parte numai stimata lui familie ce a rămas după el. Ear' lui s'e-i z cem și cu acest prilej »Dormi în pace suflet blând!

† **Andrei Buntoiu**, marele binefăcător al școalelor noastre centrale române gr-or. din Brașov și cel dintău episcop al bisericeii Sft. Nicolae din Brașov-Schei, fiind împărțășit cu Sf. Taine, în virstă de 88 ani, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului Vineri în 18 l. c. la orele 7 a. m.

Cu inima îndurerată aducem această tristă știre la cunoștința tuturor prietinelor. Rămășițele pământești ale neuitatului și nemuritorului Binefăcător al școalelor s'au ridicat din casa sa proprie, strada Prundului Nr. 39 și s'au depus spre vecinică odihnă în cimiterul Bisericeii Sft. Nicolae Duminecă în 7 (20) Noemvrie 1904 la orele 2 p. m. — Brașov, 5 (18) Noemvrie 1904. — Eforia școalelor centrale române gr-or. din Brașov. — Dumnezeu îndurărilor s'e-i facă parte de eternă odihnă în locașurile dreptilor!

Calamități din lipsa de nutrețe. În comitetul Zemplen, Ungaria de sus, sunt lăsați pradă cailor pe câmp și mânați în câte un oraș, unde se taie pentru valorizarea peilor. Jdanii din Galizia îi cumpără cu câte 4—5 fl. De luni de zile pășunează pe câmpuri și decând a căzut zăpada nici o mână de paie nu li-s'a dat. E o privesc tristă, cânt vezi bieți oameni cum îi mână d'napoi abea mișăd. În orașul Stropka au tăiat deja 200 bucăți însuși autoritatea, nemi putând suferi torturarea animalelor flămânde. Vitele cornute încă le taie și le sărează carnea pentru a-o consuma. — Lamentările sunt mari, aflându-se abea în eputul iernii, ca va fi mai tuziu? Ce va fi la primăvară, când nu va avea vite de jug? Unde este nutrețul promis de guverner? Să întrebă s'ermanii plugarii. — În urma acestora ori și ce soi de petreceri s'au sistat pe locurile aceluiașinut. — Avis celor de pe aici!

Sz. 1361/904 végrh.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a dévai kir. törvényszék 1904. évi 8570. számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt »Dacia« pénzüntézet javára, Antoni Rudolf elleni 900 kor. s járulékai erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1057 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a szászvárosi kir. járásbiróság 1904-ik évi V. 895/2 számú végzése folytán 900 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi május hó 25. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódj és eddig 94 kor. 30 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson alperes lakásán leendő eszközésére 1904. évi deczember hó 2. napjának délellötti 10 órája határidőül kütüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés

mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1904. évi november hó 19. napján.

Schuster Vilmos,
 kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1337/1904. végrh.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a dévai kir. törvényszék 1904. évi 8566. számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt »Dacia« pénzüntézet javára Gönczy Sándor s. t. elleni 450 kor. s járulékai erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 993 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, épületifa, deszkák stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a szászvárosi kir. járásbiróság 1904-ik évi V. 812/4. számú végzése folytán 450 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi márczius hó 28. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódj és eddig 78 kor. 40 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Szászvároson alperes lakásán leendő eszközésére 1904. évi deczember hó 2. napján délutáni 1/23 órája határidőül kütüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1904. évi november hó 19. napján.

Schuster Vilmos,
 kir. bir. végrehajtó.

Sz. 1312/1904. végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Közhirre teszem, hogy a szászvárosi kir. járásbiróság 1904. évi Sp. I. 447/3. számú következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt Vojna Petru l. Avram javára, Ivaskoi Dumitru elleni

Lumea doarme 'n somn culcată...
 Că-și grijise pruncii — mama —
 Ea visează... dar' sculată
 E din pat, căci bagă seama
 Că s'aud în drumul mare
 Strigăte ca de beție,
 Ba la poartă tot mai tare
 Bat ca 'n cale să le vie...

Să luptă noaptea 'n dimineață...
 Trei grăbesc din zări cu pașii
 Să se desvălească 'n față:
 Că sunt toți din bieți rēmașii
 Luptătorii fără prihană
 Cari re'ntorși din rēșboire
 Caută pe o orfană
 Să-i aducă și ei știre.

De prag par' că-i legată biata
 Mamă care-a vrut să fugă
 La 'nceput când auzit-a
 Glasul celor trei de-o rugă.
 Plânge că 'i lung și timpul
 Ca s'asculte pân' pe gata
 Vorba lor și-ar vrea s'fârșitul,
 Când din trei unu 'nșirat-a:

»Ol mare ești Tu Doamne Sfinte, —
 Dându-mi atăta răbdare...!
 Să povestesc...? l' n'am cuvinte —
 Toată a mea sbuciumare...!
 O soție prea slăvită.
 Cu doi prunci ca și doi îngeri
 A rēmas, Tu ști, — trudită, —
 Eu plecând, lăsându-o'n plângerii...

Și 'n calea mea, Doamne ști bine,
 Preserat-am infocate
 Lacrime ca să re'mbine
 Urmele-mi adânc săpate;
 Drumul meu ca să se șteargă
 Și-alte suflete zprobite
 Ca mine să nu mai meargă
 De ele călăuzte...

Pe-o delmă, ah!.. afurisită!..
 Nu găsia loc nici piciorul,
 Căci din valma învrăjbită
 Morții des brezdau ogorul..
 Ear' cei vii călcău cu sila
 Că-i ducea din spate valul
 Cel turbat, uitând și mila,
 Ne-alegând cum riul, malul

Aici din tabără dușmană
 Printre stâni în a mea cale
 Nimerit-am o sermană
 Victimă de-mi era jale
 Și de ea, de-a ei rugare:
 Să o duc uneva 'n lături,
 Să nu fie de pierzare
 Când vor da și alte pături...

Deci într'o tuță la o parte
 Dus-o-am l'adăpostire,
 Și-uite c'avui și eu parte
 De a ei bunăvoire
 Căci veniră zile grele,
 Ce-au adus lupte pierdute,
 Când ajunși prin locuri rele,
 Prinși am fost mai multe sute...

Și-am stat cu lunile 'n prinsoare,
 De-am urit rostu 'n viață;
 Dar' mi-a mprăștiat cel soare
 De pe suflet neagra ceață
 Ca prin vis când îmi deschise
 Jertfa trasă din cărare
 Ușile, grăbind, și-mi zise:
 Pleacă 'n schimb de-a ta 'ndurare!..

Am întrebat: să poate-aceasta...?
 Mă 'necam de plâns cu graiul,
 Și-ași fi mers, căci doar' nevasta
 Mea m'ar fi schimbat cu raiul.
 Dar' ce-a face păzitorul? —
 Mă gândeam când cu 'ndârjire
 El în locu-'mi cu zăvorul
 S'a 'ncluiat la grea robire...

Și'n loc de-a fi greoiu ca 'n neguri
 Fumu 'n vânt — din închisoare
 El cu voia 'n ochii-i tulburi
 Și cu vorbe 'mpăcătoare
 Mă 'ndemna la ascultare;
 Și-am pornit, cum apa 'n pripă
 Drumul scu fără cărare, —
 Tot ce-am vrut, dând de risipă.

Dar' pribegind așa cu dorul,
 M'am rugat s'aște scăpare
 De pedeapsă — păzitorul.
 Și-a scăpat! — e lucru mare, —
 Ca și mine care 'n plângerii
 Te bociam chiar și cu somnul, —
 Și-azi că-mi ved ear' cei doi îngeri
 Și pe tine — mare-i Domnul!..

Moteancă.

50 kor. s járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 740 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, szerszám, szekerek és ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Ezen árverés a szászvárosi kir. járásbíróság 1904-ik évi V. 830/1 számú végzése folytán 50 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi június hó 1. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig 55 kor. 90 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Perkászson alperes lakásán leendő eszközésére 1904. évi december hó 3 napjának del-előtti 8 órája határidőül kitűzetik és

ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságokat készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szászvároson, 1904. évi november 18. napján.

Schuster Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

„DACIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

P. I.

Avem onoare a vă aduce la cunoștință, că am transformat isvorul și am aplicat un expert la manipulare, prin ce apa noastră s'a îmbunătățit și este cu mult mai plăcută ca până acum. La dorința vechilor mușterii și conșumenți i-am redat numele vechiu de:

Apă minerală din Șoimușul-Mureșan.

ANALISA CHEMICĂ

	în 1000 grame apă
Calcium hydrocarbonat	1.0542
Magnesium hydrocarbonat	0.3497
Calcium sulfat	0.2316
Natrium hydrocarbonat	0.1705
Ferum hydrocarbonat	0.0390
Kalium chlorid	0.0520
Mangan hydrocarbonat	0.0154
Kalium hydrocarbonat	0.0094
Lithium hydrocarbonat	0.0019
Silicium dioxid	0.0096
Suma substanțelor solide	1.9333 grame apă
Acid carbonic liber	2.3953
Volumul acidului carbonic liber	1214.6 c. c.

Precum dovedește aceasta analiza „Isvorul din Șoimușul-Mureșan“ (apă acra de Pauliș) e a se număra în grupa acelor ape acre pământoase, cari conțin fer. După caracterul seu chemic, format din cantitatea și proporția părților sale constitutive, isvorul acesta face parte din grupa apelor mai renumite. Are un prea plăcut gust și fiindcă conține deosebit mult acid carbonic — în privința căruia „Isvorul“ ocupă un loc între apele acre mai de frunte — prin limpezimea sa e o excelentă apă de beut. Pentru locuitorii părților lipsite de darul unei ape sănătoase: apa „Isvorului“ e de neprețuit. Din compoziția potrivită a apei se poate deduce, că și pentru praxa medicală va fi un factor important.

Conform actului alăturat, apa trimisă spre analizare s'a scos și sigilat în fața antistiei comunale.

Budapesta, la 3 Martie 1903.

Dr. Frankó Vilmos m. p.,

(L. S.) profesor de chemie la școala reală superioară de stat a cercului II-lea din B.-Pesta, membru al academiei maghiare de științe.

Institutul nostru a îngrijit, ca aceasta apă distinsă și răcoritoare, care beută curată, cu vin ori sirup este tot asemenea de excelentă să fie pusă la dispoziția onoratului public și anume cu un preț foarte ieftin:

- a) 1 ladă cu 25 sticle de 1 ltr. franco gara Deva Cor. 6.25
b) 1 „ „ 50 „ „ 1 „ „ „ „ 14.50
c) 1 ladă cu 25 sticle de $\frac{1}{2}$ ltr. franco gara Deva Cor. 5.50
d) 1 „ „ 50 „ „ $\frac{1}{2}$ „ „ „ „ 13.—

trimiterea ambalajului (ladă, sticlă și tioc franco gara Deva) se restituie

ad: a) Cor. 4.50 || ad: c) Cor. 4.—
b) „ 11.— || ad: d) „ 10.—

Comandele, plățile și reclamele se fac la adresa:

„Intreprinderea de apă minerală M.-Șoimuș“ în Deva

Până acum am introdus apa în următoarele localități și am instituit depozite, și anume în

- 1) Deva, la întreprindere însași;
- 2) Orăștie, « Gustav Zobel;
- 3) Sas-Sebeș, « George Pop;
- 4) Alba-Iulia, « Salamon Löwi;
- 5) Abrud, « Absolon Faur;
- 6) Cluj, « Haraszthy Jenő;
- 7) Caransebeș « „Severineana“, inst. comercial;
- 8) Gross « Maxim Pop;
- 9) Lipova « Grossman Miksa;
- 10) Arad « Hartmann Samu

Stăruința noastră este în troduce aceasta apă

în țeara întreagă în cel mai scurt timp.

Ca întreprindere atât de folositoare, apelăm la binevoitorul sprijin obștesc, rugându-vă a ne onora cu comande cât de multe.

Orăștie, Septembrie 1904.

„Dacia“

institul de credit și economii soc. pe acții.

„MINERVA“, institut tipografic în Orăștie.

„THE STANDARD“

fondată în anul 1825.

Efectuește

Asigurări de viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual Coroane: 32.000.000.— Dividende solvite Cor.: 170.000.000.—
Avere proprie: „ 260.000.000.— Despăgubiri de viață „ 520.000.000.—
Agentura generală pentru Transilvania: Cluj, Strada Ferencz József Nr. 17.
Filială pentru Ungaria:
Budapesta, Strada Kossuth-Lajos Nr. 4 în palatul Standard (Casa proprie).
40—50 Centrala generală: Edimburg (Anglia).

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: Orăștie (Szászváros, Broos).
Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. $5\frac{1}{2}\%$.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6% .

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6% .

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Direcțiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

în Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circulare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 15 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de sprigi-
nul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă
aceasta despre promptitudinea și
acuratețea cu care efectuește ori-ce
lucrare.

Ca prima tipografie românească în
acest mare comitat, se roagă de bine-
voitorul sprijin al celorlalte institute
rom., precum și al privaților.